

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Н.Ю. Єршова

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м.Харків (Україна)

Постановка проблеми. Сучасна економічна глобалізація, стандартизація і уніфікація обліково-звітної діяльності підприємства визначають значимість та актуальність процесу формування обліково-аналітичної інформації, яка є обов'язковим атрибутом прийняття ефективних, якісних управлінських і фінансових рішень в довгостроковій перспективі.

Аналіз досліджень і публікації. Вагомий внесок у розробку теоретичних положень обліково-звітної діяльності підприємств зробили такі вчені, як О.М. Брадул, Ф.Ф. Бутинець, М.І. Бондар, Б.І. Валуєв, А.М. Герасимович, С.Ф. Голов, А.М. Кузьмінський, Є.В. Лапіна, Н.М. Малюга, М.С. Пушкар, В.Г. Швець та інші. Проблеми методологічного та методичного забезпечення процесу управління діяльністю підприємств розглядають у своїх працях вітчизняні науковці І.О. Александров, О.І. Амоша, В.М. Бебик, А.М. Береза, Лепа, Ю.Г. Лисенко, М.В. Макарова, В.С. Пономаренко, А.А. Чухно, А.В. Шегда, І.Й. Яремко.

Метою публікації є розгляд теоретичних аспектів функціонування та розвитку обліково-аналітичної системи в рамках процесного підходу до управління підприємством.

Основні результати дослідження. В умовах складності та глобалізації менеджмент підприємств стикається з комплексом взаємопов'язаних проблем. Сучасна управлінська діяльність все більше потребує системного знання і розуміння, тобто здатності мислити з урахуванням особливостей складних динамічних систем. Системний підхід до управління, заснований на управлінні

бізнес-процесами, дозволяє підприємству реалізувати стратегію розвитку максимально ефективним способом. Процесний підхід передбачає, що цінність (вартість) будь-якого підприємства створюється у внутрішніх бізнес-процесах. Бізнес-процес - це фрагмент внутрішньофірмової технології. Технологія відповідає на питання - як, у якій послідовності, з якими затратами потрібно діяти кожному підрозділу в рамках підприємства; з використанням якої вхідної інформації (документів), якій необхідний захід потрібно здійснити. Основою розробки і прийняття ефективних фінансових та управлінських рішень у галузі є інформаційно-аналітичні дані, сформовані в системі обліку, аналізу і аудита, яка базується на принципах послідовності, безперервності та комплексності. Власне діяльність підприємства ґрунтується на процесно-орієнтованому управлінні, що приводить до змін поточного стану системи, характерною особливістю якого є безперервне співробітництво центрів відповідальності з зовнішніми контрагентами. Інформатизація суспільства вплинула і на організацію бухгалтерського обліку та вимагає розробки адекватного методичного забезпечення бухгалтерського обліку.

В рамках процесного підходу будь-яке підприємство розглядається як бізнес-система, яка являє собою пов'язану безліч бізнес-процесів, кінцевою метою яких є випуск продукції або послуги. Для ефективного управління бізнес-системою необхідно створювати таке обліково-аналітичне підґрунтя, яке враховувало особливості бізнес-процесів у галузі, дозволяло аналізувати, оцінювати і управляти бізнес-процесами виробництва на основі стратегії розвитку діяльності економічного суб'єкта.

Органічна єдність і взаємозв'язок всіх складових підсистем обліково-аналітичної системи бізнес-процесів підприємства дозволяють, з одного боку, приймати необхідні оперативні та тактичні рішення в поточному режимі, а з іншого - розробляти та корегувати стратегію розвитку підприємства на довгострокову перспективу. Аналітична складова обліково-аналітичної системи бізнес-процесів підприємств повинна забезпечувати не тільки власне аналіз господарських операцій, але і їх оцінку, моніторинг, виявлення помилок та

відхилень. Використання в цьому процесі існуючого методологічного аналітичного інструментарію дозволяє розробляти альтернативні варіанти управлінських і фінансових рішень, що гальмують розвиток негативних тенденцій і створюють сприятливі умови для сталого розвитку підприємства. Таким чином, аналітичну складову обліково-аналітичної системи бізнес-процесів можна визнати основою розробки та реалізації оптимальних управлінських та фінансових рішень для управління стійким розвитком підприємства.

Основними перевагами формування обліково-аналітичної системи бізнес-процесів можна визнати наступні: управління ресурсним потенціалом підприємством, засноване на принципах ефективності та якості; генерування інформаційно-аналітичної бази даних про факти господарської діяльності та їх документального оформлення, засноване на принципі цілісності; формування обліково-звітних даних по бізнес-процесам і заповнення відповідних облікових аналітичних реєстрів, що враховують принципи повноти, оперативності та прозорості; формування різних блоків обліково-аналітичних даних щодо ефективності здійснюваних бізнес-процесів, що враховує принципи прозорості та доступності інформації; мінімізація витрат, пов'язаних зі збором і генеруванням інформаційних даних. До обліково-аналітичних бізнес-процесів можна віднести всі складові обліково-аналітичної системи: фінансовий, податковий, управлінський облік, аналіз, аудит, формування звітності, бюджетування, контролінг.

Висновок. Вектор розвитку обліково-аналітичної системи бізнес-процесів на підприємстві, спрямований на те, що обліково-аналітичні дані забезпечують формування обліково-звітної, аналітичної та контрольної складових обліково-аналітичної системи бізнес-процесів, надають керівництву організації та іншим користувачам інформаційні дані, необхідні для прийняття фінансових і управлінських рішень.